

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра германської філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

А.М. Мартиненко
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія зарубіжної літератури

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)
Спеціальності 014 Середня освіта
(код і назва напрямку підготовки)

Полтава
2024 рік

Handwritten signature

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури» для здобувачів спеціальності 014 «Середня освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова)», 2024р.

Розробники: Кушнірова Т. В., доктор філологічних наук, професор кафедри германської філології та перекладу.

Погоджено

Гарант освітньої програми Тетяна КОРОЛЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології та перекладу

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри германської філології та перекладу Оксана ВОРОБІЙОВА

« 29 » серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від «29»серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету

«29» серпня 2024 року

Віктор ЧЕРНИШОВ

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання денна	
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 270			
Модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
		Семестр	
		1-й	2-й
		Лекції	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти: <u>бакалавр</u>	24 год.	30 год
		Практичні, семінарські	
		24 год.	30 год
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		72год.	90 год
		Індивідуальна робота:	
		-	
		Вид контролю:	
		диференційований залік	екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: 120/150

2. Мета навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Історія зарубіжної літератури» є ознайомлення студентів з класичними періодами в історії зарубіжної літератури (антична література, література середньовіччя та Відродження, класицизму, бароко, Просвітництва, сентименталізму, передромантизму, романтизму, реалізму, модернізму, постмодернізму).

Завданнями курсу є: розвиток навичок аналізу художніх творів у єдності змісту та форми; вивчення історії світової літератури в широкому контексті, розглядаючи кожне явище як складову загальнокультурного світового процесу; формування навичок критичного літературознавчого аналізу; визначення основної проблематики, тематичних об'єктів та різноманіття художніх напрямів літератур різних країн у різні періоди; розкриття ідейно-художньої своєрідності творчості найвидатніших представників літератури кожного періоду, ознайомлення студентів із змістом і поетикою провідних творів, прищеплення навичок самостійної роботи з літературно-критичними джерелами: статтями, монографіями, підручниками, енциклопедіями тощо.

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі викладання іноземних мов та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності та дотичних до них.

Загальними компетентностями дисципліни є:

ЗК 4 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру й історію, багатоманітність й мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національно-культурної ідентичності.

ЗК 9 Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності та сучасних тенденцій їх розвитку.

Спеціальними компетентностями є:

СК 1 Здатність моделювати зміст навчання й позакласної виховної роботи, формувати іншомовні комунікативні й предметну читацьку компетентності учнів, зокрема на засадах інтегрованого навчання.

СК 9 Здатність орієнтуватися в світовому літературному процесі, історії та культурній спадщині країн, мова яких вивчається, формувати національну свідомість і культуру учнів, їхні моральні й ціннісні орієнтації.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Знання отримані в закладах середньої освіти.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Очікуваними результатами навчання з дисципліни «Історія зарубіжної літератури» відповідно до освітньої програми «Середня освіта (англійська мова і друга іноземна мова) є:

ПР 1 Знати історію та сучасні тенденції розвитку світової педагогіки, психології, філології та методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури.

ПР 6 Уміти застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань, зокрема для формування іншомовної комунікативної та міжкультурної компетентностей в здобувачів освіти.

ПР 18 Знати історію зарубіжної літератури, вміти аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури, визначати їхню специфіку і місце в літературному процесі.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення СКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	А	Відмінно	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	В	Добре	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі	Достатній, що забезпечує студенту

			аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Студент має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.
------	---	--	---	--

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: практичні роботи, стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень, диф.залік., екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія зарубіжної літератури від античності до реалізму.

Тема 1. Історія давньогрецької літератури. Історія римської літератури.

Давньогрецька література. Історичне значення. Періодизація. Міф. Ритуал. Гомерівський епос. Давньогрецька класична лірика. Дидактичний епос. Драматургія Есхіла, Софокла. Евріпіда. Комедії Аристофана. Елліністичний період давньогрецької літератури. Новоаттична комедія. Менандр. Александрійська лірика. Каллімах. Феокрит. Аполлоній Родоський. Давньогрецький пасторальний та любовно-авантюрний роман. Лонг «Дафніс і Хлоя».

Давньоримська література. Історичне значення і специфічні риси, відмінність від давньогрецької. Література періоду громадянських воєн. Комедії Плавта, Теренція. Римська література доби імперії. «Золотий вік» римської імперії Вергілій. Гораций. Овідій. Римський роман. Петроній «Сатирикон». Апулей «Золотий осел, або метаморфози». Література пізньої імперії. Сатира Ювенала. Марціала.

Практичне заняття №1.

Практичне заняття №2.

Тема 2. Історія західноєвропейської літератури епохи Середньовіччя. Література епохи Відродження.

Література середніх віків. Літературні жанри зрілого середньовіччя. Французький героїчний епос. Історична основа і епічна поетика в «Пісні про Роланда», особливості епічної та художньої мови «Пісні». Німецький героїчний епос. «Пісня про Нібелунгів». Іспанський героїчний епос. «Пісня про мого Сіда». Рицарський роман. Рицарські романи бретонського циклу («Романи Короля Артура», «Романи круглого столу»). Романи про «Трістана та Ізольду». Міська (бюргерська) література. Виникнення середньовічної драми і театру. Традиції, відродження драматургії. Данте як синтез духовної культури Високого середньовіччя і Передвідродження. Поема «Божественна комедія».

Література Відродження. Основні принципи Ренесансу: синтез і повнота життя, гармонія і пропорція. Хронологічні межі доби Відродження. Італійське Відродження. Франческо Петрарка. Джованні Боккаччо. Література доби Відродження у Франції. Творчість Франсуа Рабле. Історія створення «Гаргантюа і Пантагрюеля». Природа сміху Рабле. Художній світ Рабе у трактуванні М. Бахтіна. Література доби Відродження у Німеччині та Нідерландах Віршована сатира Севастіана Бранта «Корабель дурнів» як найвизначніший твір

раннього німецького Відродження. Мартін Лютер як талановитий літератор. Література доби Відродження в Іспанії. Сервантес «Дон Кіхот».

Практичне заняття №3.

Практичне заняття №4.

Тема 3. Класицизм. Бароко. Просвітництво в європейській літературі. Сентименталізм.

Бароко. Драматургія Педро Кальдерона. «Дама-примара», «Життя – це сон». Гонгоризм. Барокові риси у поемі Дж. Мільтона «Втрачений рай». «Поетичне мистецтво» Н. Буало і принципи класицизму. Трагедії П'єра Корнеля, Жана Расіна. «Висока» комедія Ж.-Б. Мольєра. П'єр Корнель «Сід», «Горацій», «Цінна», «Смерть Помпея». Трагедії Жана Расіна («Олександр Великий», «Андромаха», «Британік», «Федра»). Творчість Франсуа де Ларошфуко. Жан Батист Поклен (Мольєр) – майстер класицистичної комедії. Барокові риси Мольєрової комедії. «Міщанин-шляхтич», «Тартюф», «Мізантроп», «Дон Жуан».

Просвітництво. Просвітницький класицизм, реалізм. Рококо, сентименталізм як стильові течії літератури Просвітництва. Англійський просвітницький роман. Д. Дефо. Дж. Свіфт. Г. Філдінг. Англійська драматургія XVIII ст. Р. Б. Шерідан «Школа лихослів'я». Французька література раннього Просвітництва. Вольтер. Мотеск'є. Становлення психологічного роману. Дідро. Руссо. Драматургія Бомарше.

Ідейно-художні течії в німецькій літературі ХУІІІ ст. Творча свобода генія і проблема соціальної свободи. Ф. Клопшток («Месіада»), Г. Гердер «Думки щодо філософії людства», Х. М. Віланд (романи «Агатон», «Історія абдеритян»). Г. Е. Лесінг («Гамбурзька драматургія», «Лаоокон», драма «Емілія Галотті»). Творчість Й.-В. Гете «Фауст». «Страждання юного Вертера». Драматургія Ф. Шіллера «Підступність і кохання». «Розбійники».

Практичне заняття №5.

Практичне заняття №6.

Тема 4. Романтизм у літературі США, Німеччини, Франції, Англії, Польщі.

Романтизм у літературі США. В. Ірвінг як творець американської новели («Ріп Ван Вінкль» та ін.). Дж. Ф. Купер – цикл романів про Шкіряну Панчошу. Г. У. Лонгфелло «Пісня про Гайявату». Поезія Е. А. По («Ворон», «Дзвони», «Анабель Лі»). Новели Е. По («Падіння дому Ашерів», «Маска червоної смерті»). Морально-психологічний напрямок в американському романтизмі – Н. Готорн (роман «Червона літера», новели «Кам'яний лик», «Молодий Браун»). Г. Мелвілл як представник філософської течії в американській романтичній літературі (роман «Мобі Дік, або Білий Кит»).

Романтизм Німеччини: Е. Т. А. Гофман (новела «Дон Жуан», казки «Лускунчик, або Мишачий король», «Малюк Цахес», «Золоте горнятко», роман «Життєва філософія кота Мурра»), Г. Гейне (цикл «Книга Пісень», поема «Німеччина. Зимово казка»).

Романтизм Франції: Ф. Р. Шатобріан (повісті «Аталла», «Рене»), Ж. Санд (романи «Індіана», «Консуело», «Орас»), В. Гюго (поема «Мазепа», романи «Собор Паризької Богоматері», «Знедолені», «Дев'яносто третій рік»).

Романтизм Англії: Творчість поетів «озерної школи» (Вордсворт, Колрідж, Сауті), Дж. Г. Н. Байрон (поеми «Мазепа», «Гяур», «Корсар», «Манфред»; містерія «Каїн», роман у віршах «Дон Жуан»). П. Б. Шеллі (лірика, поема «Визволений Прометей»); В. Скотт – поет та романіст («Шотландські романи В. Скотта»). Вплив В. Скотта на М. Гоголя та П. Куліша.

Романтизм Польщі: А. Міцкевич («Пан Тадеуш»).

Практичне заняття №7.

Практичне заняття №8.

Практичне заняття №9.

Практичне заняття №10.

Тема 5. Реалізм у літературі Франції.

Реалізм у літературі Франції: Ф. Стендаль (новела «Ваніна Ваніні», романи «Червоне і чорне», «Пармський монастир», «Люсьєн Левен»); П. Меріме (новели «Маттео Фальконе»,

«Кармен», «Подвійна помилка», «Етрусська ваза», «Венера Ільська»); О. де Бальзак (Людська комедія), повість «Гобсек», романи «Шагренєва шкіра», «Ежені Гранде», «Батько Горіо»); Г. Флобер (романи «Пані Боварі», «Саламбо»).

Практичне заняття №11.

Практичне заняття №12.

Змістовий модуль 2. Основні тенденції розвитку літератури XX – XXI століття

Тема 6. Реалізм у літературі Англії.

Реалізм у літературі Англії. Ч. Діккенс як майстер соціально-психологічної прози. Романи «Посмертні записки Піквікського клубу», «Пригоди Олівера Твіста», «Домбі і син». «Різдвяні оповідання». У. Теккереї. Роман «Ярмарок марносластва» як вище досягнення Теккереї-реаліста. Ш. Бронте «Джен Ейр», Е. Бронте «Грозовий перевал». Д. Остін романи «Гордість та упередження», «Розум і почуття», «Емма».

Практичне заняття №13.

Практичне заняття №14.

Тема 7. Модернізм

Неоромантизм (Джек Лондон) та естетизм (О. Вальд).

«Нова драма» та «театр мовчання»: Г. Ібсен, М. Метерлінк, Б. Шоу.

«Батьки» модерністської прози: М. Пруст, Д. Джойс, Ф. Кафка.

Література «втраченого покоління»: Е. М. Ремарк, Е. М. Хемінгуей, Р. Олдінгтон.

Літературні антиутопії та дистопії: О. Гакслі, К. Чапек, Дж. Оруел.

«Епічна драма» Б. Брехта.

Зрілий модернізм: Т. Манн, Дж. Голсуорті, Ф. Моріак, Т. Драйзер, Г. Гессе, В. Вулф, В. Фолкнер, Р. Музіль, К. Гамсун та ін.

Історичні і художні координати літератури Франції другої половини XX століття. Суспільно-культурна ситуація у Франції в 40-50-х рр. XX століття. Атеїстична форма свідомості і її відбиття у творчості Ж.-П. Сартра. Роман “Нудота” як розгорнутий філософсько-художній маніфест атеїстичного екзистенціалізму. Філософсько-естетична еволюція А. Камю. Міф як символ людського буття (“Міф про Сізіфа”). Соціальний і метафізичний смисл базової метафори роману “Чума”. Абсурд і його подолання ідеєю соціальної солідарності. Інтелектуальна драма Ж.-П. Сартра. Екзистенціалістська концепція “ситуації” та “свободи вибору” в драмах. Поєднання натуралізму з модернізованим міфом у драмі “Мухи”. Формування естетики “антидрами”. Нонсенс і десемантизація мовлення як засоби створення образів у п’єсі Е. Йонеско “Носороги”. Ідеологія і особистість у п’єсі “Носороги”.

Література Німеччини другої половини XX століття. Соціально-історичні умови, що склалися у Німеччині у 40-50-х роках XX століття. Реалістична література Німеччини. Група “47”. Відтворення трагізму війни у творчості В. Борхерта. Розвиток критичного реалізму в німецькій літературі. Тема “нездолання минулого” і проблема відповідальності і свободи вибору у романі Г. Белля “Більярд о пів на десяту”. Психологічна майстерність і відтворення католицьких переконань Г. Белля в романі “Очима клоуна”. Концепція особистості у творчості Г. Гессе.

Література Великобританії другої половини XX століття. Особливості менталітету й тип культурної свідомості. Основні філософські, соціологічні й естетичні концепції у Англії середини XX століття. Філософські романи В. Голдінга. Проблема людина і цивілізація у романі “Володар мух”. Особливості системи символів у романі, співвіднесеність притчового й романного простору, їх роль у розкритті основних ідей роману. Особливості розробки жанру антиутопії. Політичний і соціальний смисл роману Дж. Оруелла “1984”. Особливості філософсько-естетичної позиції Г. Гріна. Толкін “Володар перснів”. Поезія Англії 40-50-х років XX століття.

Основні тенденції розвитку літератури США середини XX століття. Розвиток американської літератури повоєнної доби в загальноісторичному контексті. Нонконформізм середини століття. Культура бітників. Мотив контрадикції людини і системи в американській

повоєнній романістиці. Творчість Дж. Керуака, А. Гінзберга, У. Берроуза. Світоглядні пошуки героїв романів Джерома Девіда Селінджера. Художній прогноз та соціальне моделювання у прозі Р. Бредбері. Творчість Р. Райта, Дж. Болдуїна та ін. Драматургія США.

Традиції та ідея пошуку краси у творчості Ясунарі Кавабата. Генеза японської класичної літератури. Я. Кавабата як майстер “витонченої прози”: поетика, тематичний діапазон, проблематика творів. Ментальні, естетичні та культурні традиції Японії в романі “Тисяча журавлів”. Чайна церемонія “тядо” як відображення духовного та естетичного почуття японців як спосіб злиття з природою. Особливості організації художнього часу і простору. Внутрішній монолог та його роль у розкритті образів. Особливості побудови образної системи твору. Мистецтво деталі. Річ, інтер’єр – їх самостійне смислове і композиційне навантаження. Роль жесту, руху, запаху, кольору в романі.

Практичне заняття №16.

Практичне заняття №17.

Практичне заняття №18.

Практичне заняття №19.

Практичне заняття №15.

Тема 8. Постмодернізм

Постмодернізм: проблема генезису та окреслення дефініції, ознаки; постмодерністський світогляд та постмодерністський стиль; постмодернізм-модернізм-неоавангардизм: спільне та відмінне. Дві хвилі постмодернізму (оглядово): 50-70 рр.: Г. Грасс, Дж. Хеллер, Абрам Терц, та ін.

80-90 рр.: У. Еко, П. Зюскінд, К. Рансмайр, М. Павич та ін.

Стильові домінанти постмодернізму в літературі кінця ХХ століття. Латиноамериканська література. Магічний реалізм. Синтез західноєвропейських культурних традицій, місцевого і африканського фольклору в сучасній літературі країн Латинської Америки. Проза Х. Борхеса. Х. Борхес як один з попередників постмодернізму. Тенденція до віртуалізації реальності в повістях і оповіданнях письменника. “Суспільство споживання”, “суспільство самотників”, “інформаційне суспільство” - значення кожної концепції. Епоха постмодерна у визначеннях західних філософів (Ліотар, Бодріяр, Дерріда). Постмодернізм як теоретико-літературний дискурс. Риси. Естетика постмодернізму в романі У. Еко “Ім’я троянди”. Полісемічна структура роману П.Зюскінда “Парфумер”.

Практичне заняття №20.

Практичне заняття №21.

Практичне заняття №22.

Практичне заняття №23.

Тема 9. Література початку ХХІ століття

Розвиток британської літератури: Дж.Барнс «Історія створення світу в 10/5 розділах», «Папуга Флобера», І.Мак’юєн «Спокута», «Амстердам», К.Ішігуро «Не покидай мене».

Практичне заняття №24.

Практичне заняття №25.

Практичне заняття №26.

Практичне заняття №27.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Історія зарубіжної літератури від античності до реалізму						
Тема 1. Історія давньогрецької літератури. Історія римської літератури.	24	4	4			16
Тема 2. Історія західноєвропейської літератури епохи Середньовіччя. Література епохи Відродження.	18	4	4			10
Тема 3. Класицизм. Бароко. Просвітництво в Європейській літературі. Сентименталізм.	20	4	4			12
Тема 4. Романтизм у літературі США, Німеччини, Франції, Англії, Польщі.	40	8	8			24
Тема 5. Реалізм у літературі Франції.	18	4	4			10
Разом за змістовим модулем 1	120	24	24			72
Змістовий модуль 2. Основні тенденції розвитку літератури XX-XXI століття						
Тема 6. Реалізм у літературі Англії	28	4	4			20
Тема 7. Модернізм.	40	10	10			20
Тема 8. Постмодернізм.	36	8	8			20
Тема 9. Література початку XXI століття	46	8	8			30
Разом за змістовим модулем 2	150	30	30			90
Усього годин	270	54	54			162

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
	Практичні заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин
1,2	Історія давньогрецької літератури. Історія римської літератури.	4
3,4	Історія західноєвропейської літератури епохи Середньовіччя. Література епохи Відродження.	4
5,6	Класицизм. Бароко. Просвітництво в європейській літературі. Сентименталізм.	4
7,8,9,10	Романтизм у літературі США, Німеччини, Франції, Англії, Польщі.	8
11,12	Реалізм у літературі Франції.	4
13,14	Реалізм у літературі Англії.	4
15,16,17, 18,19	Модернізм	10
20,21,22,2 3	Постмодернізм	8
24,25,26,2	Література початку XXI століття	8

7		
	Разом	54

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми	
	Лабораторні заняття не передбачені		

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання диф.залику, екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин
Змістовий модуль 1.		
Історія зарубіжної літератури від античності до реалізму.		
1	Александрійська лірика. Каллімах. Феокрит. Аполлоній Родоський. Давньогрецький пасторальний та любовно-авантюрний роман. Лонг «Дафніс і Хлоя». Література пізньої імперії. Сатира Ювенала. Марціала.	16
2	Іспанський героїчний епос. «Пісня про мого Сіда». Рицарський роман. Рицарські романи бретонського циклу («Романи Короля Артура», «Романи круглого столу»). Романи про «Трістана та Ізольду». Міська (бюргерська) література. Виникнення середньовічної драми і театру. Мартін Лютер як талановитий літератор. Література доби Відродження в Іспанії. Сервантес «Дон Кіхот».	10
3	Творчість Франсуа де Ларошфуко. Англійська драматургія XVIII ст. Р. Б. Шерідан «Школа лихослів'я». Становлення психологічного роману. Дідро. Руссо. Драматургія Бомарше. Г. Е. Лесінг («Гамбурзька драматургія», «Лаоокон», драма «Емілія Галотті»).	12
4	Морально-психологічний напрямок в американському романтизмі – Н. Готорн (роман «Червона літера», новели «Кам'яний лик», «Молодий Браун»). роман «Життєва філософія кота Мурра» Ф. Р. Шатобріан (повісті «Аталла», «Рене»), »); В. Скотт – поет та романіст («Шотландські романи В. Скотта»). Вплив В.	24

	Скотта на М. Гоголя та П. Куліша.	
5	Ф. Стендаль (новела «Ваніна Ваніні», роман «Люсьєн Левен»); П. Меріме (новели «Етруська ваза», «Венера Ільська»); О. де Бальзак романи , «Ежені Гранде», «Батько Горіо»); Г. Флобер («Саламбо»).	10
Змістовий модуль 2. Основні тенденції розвитку літератури XX-XXI століття		
1	Роман Ч. Діккенса «Посмертні записки Піквікського клубу», Е. Бронте «Грозний перевал». Д. Остін романи «Емма».	20
2	Зрілий модернізм: Т. Манн, Дж. Голсуорті, Ф. Моріак, Т. Драйзер, Г. Гессе, В. Вулф, В. Фолкнер, Р. Музіль, К. Гамсун та ін.	20
3	Постмодернізм як теоретико-літературний дискурс. Риси. Естетика постмодернізму в романі У. Еко «Ім'я троянди».	20
4	К.Ішігуро «Не покидай мене».	30
	Разом	162

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при проведенні практичних занять.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення.

До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Форми і методи поточного контролю знань студентів доводиться до відома студентів на першому практичному занятті.

Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку у 1 семестрі та екзамену у 2 семестрі.

Види робіт/контролю	Перелік тем			
	Тема 6. Реалізм у літерату- рі Англії	Тема 7. Модернізм	Тема 8. Постмодернізм	Тема 9. Література початку XXI століття
	Змістовий модуль 2			
	Практичне заняття			

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
<i>Опитування</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Виконання практичних завдань</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>		3					3				3				3
<i>Тестування</i>		1						1			1				
<i>Модульна контрольна робота</i>															5
<i>Всього за темами</i>	2	2	2	5	2	2	5	5	2	2	5	2	2	5	7
<i>Екзамен</i>	50														
<i>Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни</i>	100														

*В Таблиці вказана максимальна кількість балів, які можна набрати за видами робіт

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Виконано завдання із несуттєвими зауваженнями, оформлено висновки, які частково розкривають завдання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0	Відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають

	поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.
--	--

Шкала та критерії оцінювання виконання модульної письмової контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Відповідь надана у письмовій формі, повна (90% і більше потрібної інформації) та правильна.
4	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (74% і більше потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
3	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (60% і більше потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
2	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (59% і менше потрібної інформації) із помилками.
1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (34% і менше потрібної інформації) із суттєвими помилками.
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання творчого завдання

Бали	Критерії оцінювання
3	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
2	Питання розкрито із несуттєвими зауваженнями, що свідчить про добре засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з помилками, що свідчить про задовільне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання диференційованого заліку

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 10 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
3. Практичне завдання	18-20	Завдання виконано повністю та правильно, виклад здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	15-17	Завдання виконано правильно або із незначними неточностями, виклад

		рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	12-14	Завдання виконано, однак має помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-11	Відсутнє виконання завдання або виконано з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти результатами складання
екзамену**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1, 2. Питання. (макс. по 15 балів)	12-15	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	8-11	Питання розкрито, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	4-7	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-3	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
3. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

- при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності);
- при семестровому контролі у вигляді диференційованого заліку на поточний контроль може бути відведено від 70 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на заняттях, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 (70-100) балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів у випадку екзамену та 35 балів у випадку дифзаліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен (2 семестр) та диференційований залік (1 семестр). Вони здійснюються відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Кушнірова Т.В., Павельєва А.К. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти із дисципліни «Історія зарубіжної літератури». Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 78 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Вінквіст Ч., Тейлор В. Енциклопедія постмодернізму. Київ: Основи, 2003. 503с.

2. Грінчак Н. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. Київ: ЦУЛ, 2011. 488с.
3. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття. К. : Центр учбової літератури, 2009. 400 с.
4. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гричаник Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. К. : Центр учбової літератури, 2009. 488 с.
5. Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 480 с.
6. Кушнірова Т.В. Англійська література в культурологічному вимірі (модерний і постмодерний аспект). Полтава: ПНПУ, 2018. 103с.
7. Кушнірова Т.В. Наративні стратегії у романних формах кінця ХХ – початку ХХІ століття. Полтава: Видавництво «Сімон», 2018. 121с.
8. Ніколенко О.М. Бароко.Класицизм. Просвітництво. Література ХVІІ – ХVІІІ століття. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 224с.
9. Павличко, Соломія. Зарубіжна література: Дослідж. та критич. статті. К. Вид-во: Соломії Павличко «Основи», 2001. 559 с.
10. Помазан І. О. Історія зарубіжної літератури 20 століття. Харків : Вид-во НУА, 2010. 256 с.
11. Султанов Ю.І. У світі античної літератури. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2002. 112с.
12. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Доба реалізму. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.
13. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст. К. : Вид дім «КМ Академія», 2004. 360 с.
14. Яременко Н., Коломієць Н. Історія зарубіжної літератури ХVІІ - ХVІІІ століття. Кривий Ріг, 2021. 168 с. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/123456789/4518>
15. Яременко Н., Коломієць Н. Історія зарубіжної літератури: Епоха Середніх віків та Відродження. Кривий Ріг, 2012. 184 с. URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/0564/189>

Допоміжна:

1. Кушнірова Т.В. Жанрові особливості роману «Повітряні змії» Ромена Гарі. *Філологічні науки: Науковий журнал*. Полтава, 2018. Вип.28. С.10-15.
2. Кушнірова Т. В. Імагологічний фокус у художньому світі Джуліана Барнса. *Кременецькі компаративні студії*. 2018. Вип. VІІІ. С.216-224.
3. Кушнірова Т.В. Наратив як літературознавча категорія: генеза, ознаки, типологія. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. Одеса. 2019. Випуск 39. Том 1. С.130-134.
4. Кушнірова, Т. Тип «множинного» наратора в оповідній структурі художнього тексту. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*, (83), 2020, 59-63.
5. Кушнірова Т.В. Основні мотиви художньої прози Пера Лагерквіста (на матеріалі роману «Варавва»). *Філологічні науки*. 2019. Вип.31. С.12-19.
6. Kushnirova T. Features of the chronotope in the novel “The Collector” by John Fowles. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. Одеса. 2018. №34. С.56-59.
7. Kushnirova T. The features of multiculturalism in the novel «Never Let Me Go» by Kazuo Ishiguro. *Філологічні науки : науковий журнал*. 2018. Вип. 30. С.19-25.
8. Кушнірова Т.В., Дмитрюк С.С., Шишковська Л.О. Міфопоетика дохристиянських міфологічних образів у «Щоденнику Мавки» Дари Корній. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Філологія». Одеса, 2021. Випуск 48. Т. 4. С. 81-84.
9. Кушнірова Т.В., Фісак І.В. Жанрова своєрідність роману “Дім дивних дітей” Ренсома Ріггза. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2020. № 4 (335). С.142-150.

10. Кушнірова, Т. Тип «множинного» наратора в оповідній структурі художнього тексту. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*, (83), 2020, 59-63.

11. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття. Київ : Довіра, 2002. 487 с.

12. Мартинова Н. Аналіз ключових образів в романі «Ім'я троянди». Філософія культури та мистецька практика. 2018. №7. С. 112-120.

13. Шалагінов Б. Умберто Еко: філософ між вертепом і тероризмом. Всесвіт. 2018. № 5–6. С. 273–274. URL : <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/16841>

14. Kushnirova T., Pavelieva A., Kobzar O., & Kapustian I. The Type of “Multiple” Narrator and Its Embodiment in Large Postmodern Genre Forms. Based on the Novel “Olive Kitteridge” by E. Strout. *Postmodern Openings*, 2021. 12(4), 210-225.

15. Кушнірова Т.В., Павельєва А.К., Роменська Н.В. Компаративні обрії світової літератури. Кишинів : LAP LAMBERT Acad. Publ., 2024. 160 с. URL : <https://www.morebooks.shop/shop-ui/shop/product/9786207807895>,
<https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/17151>

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4972>
2. <http://dspace.nbuv.gov.ua/> Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України є бібліотекою відкритого доступу і передбачає безкоштовний доступ читачів до наукової інформації в інтернеті за ключовим словом, назвою публікації, автором тощо.
3. <https://ouci.dntb.gov.ua/> Open Ukrainian Citation Index (OUCI) – це українська база даних наукових цитувань, призначена для пошуку публікацій (за ключовим словом, назвою публікації, автором тощо) у різноманітних наукових царинах.
4. <http://chtyvo.org.ua/> онлайн-бібліотека українськомовної літератури.
5. <https://literarydevices.net/> Literary Devices – словник літературних понять, які допомагають оцінити, інтерпретувати та аналізувати літературний твір
<https://www.xn--1000-83dma3a1c7b6a8s.xn--j1amh/>

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4972>